

OZNÁMENIE O STRATEGICKOM DOKUMENTE

Podľa zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

I. Základné údaje o obstarávateľovi

Obstarávateľ:	Mesto Lučenec Novohradská 1 984 01 Lučenec IČO: 00316181
Štatutárny zástupca:	PhDr. Alexandra Pivková Primátorka mesta Lučenec Adresa: Novohradská 1, 984 01 Lučenec primatorka@lucenec.sk
Kontaktná osoba:	Mgr. Matej Slaniniak Oddelenie stratégie a prípravy projektov 047 430 7 104 matej.slaniniak@lucenec.sk

II. Základné údaje o strategickom dokumente

Názov:	Integrovaná územná stratégia UMR Lučenec 2022 – 2027 (2030)
Charakter:	Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja Lučenec (IÚS UMR LC) je vypracovaná v súlade s § 5, písm. d) a § 8a) Zákona č. 539/2008 Z.z. v znení jeho neskorších zmien ako spoločný program hospodárskeho a sociálneho rozvoja. Integrovaná územná stratégia /IUS/ udržateľného mestského rozvoja /UMR/ Lučenec je komplexná rozvojová stratégia územia integrujúca všetky aspekty rozvoja a rozvojové aktivity v území. IÚS vychádza z analytickej, strategickej a programovej časti PHRSR dotknutých obcí v území UMR, vypracovaných podľa zákona o regionálnom rozvoji. IÚS je základným strategickým nástrojom pre zabezpečenie integrovaného územného rozvoja podporovaného nástrojmi územnej implementácie fondov EÚ, ako sú integrované územné investície. Základným nástrojom implementácie IÚS UMR Lučenec sú Integrované projektové balíčky, ktoré zjednocujúviaceropriorít a akcentujú požiadavku na komplexný a integrovaný prístup k tvorbe stratégie. IÚS UMR Lučenec integruje opatrenia naprieč jednotlivýmisektormi

	tak, aby svojim prepojením podporili čo najefektívnejšie zhodnotenie rozvojových potenciálov a riešenie problémov mestskej funkčnej oblasti UMR Lučenec. Územie UMR Lučenec tvorí jadrové mesto Lučenec a 15 obcí: Halič, Stará Halič, Tomášovce, Vidiná, Pinciná, Boľkovce, Mikušovce, Panické Dravce, Rapovce Veľká nad Ipľom, Trenč, Tuhár, Lovinobaňa, Divín, Mýtna.
Hlavné ciele:	Strategický cieľ UMR Lučenec 2022 – 2027 (2030) vychádza z podstaty zákona o obecnom zriadení, z ktorého určuje, že základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Jeho znenie je nasledovné: Zvýšiť kvalitu života a prostredia na princípoch trvalo udržateľného rozvoja mestského funkčného územia mesta Lučenec ako celku. IÚS UMR Lučenec definuje na plánovacie obdobie 2022 – 2027 (2030) 4 rozvojové oblasti: Práca v UMR, Doprava v UMR, Zelený UMR reaguje na dopady zmeny klímy, Humánný a pre život atraktívny UMR Každá rozvojová oblasť má svoje priority rozvoja a jeden špecifický cieľ. Špecifické ciele: - Zvýšiť zamestnanosť v území UMR Lučenec využitím jeho ekonomického potenciálu - Zlepšiť dopravnú dostupnosť a dopravnú prepojenosť územia UMR Lučenec - Zlepšiť stav zložiek životného prostredia a zvýšiť odolnosť územia UMR Lučenec na dopady zmeny klímy - Zvýšiť kvalitu verejných služieb v území UMR Lučenec

Obsah:	1 Úvod 2 Základná terminológia 3 Filozofia vytvorenia územia UMR Lučenec 3.1 Dôvody prečo je potrebná spolupráca 3.2 Vymedzenie mestského regiónu Lučenec 3.3 Zásady a postup definovania územia UMR Lučenec 4 Metodika spracovania 5 Východiská a princípy vypracovania IÚS UMR Lučenec 6 Strategická časť IÚS UMR LC 6.1 Politika rozvoja územia UMR Lučenec 6.2 Vízia UMR Lučenec 2050 6.3 Strategický cieľ UMR Lučenec 2022 – 2027 (2030) 6.4 Rozvojové oblasti 6.4.1 Rozvojová oblasť: Práca v UMR Lučenec 6.4.2 Rozvojová oblasť: Doprava v UMR Lučenec 6.4.3 Rozvojová oblasť: Zelený UMR Lučenec reaguje na dopady zmeny klímy 6.4.4 Rozvojová oblasť: Humánny a pre život atraktívny UMR Lučenec 7 Mechanizmus implementácie IÚS UMR Lučenec 2022-2027 (2030) 7.1 Úrovne implementácie IÚS UMR Lučenec 7.1.1 Mechanizmus implementácie na úrovni Kooperačnej rady UMR Lučenec 7.1.2 Mechanizmus implementácie na úrovni mesta/obce UMR Lučenec 7.2 Rámcové zoskupenie IÚI a IPB 7.2.1 IÚI - Zvýšenie zamestnanosti v území UMR Lučenec využitím jeho ekonomického potenciálu 7.2.2 IÚI – Zlepšenie dopravnej dostupnosti územia UMR LC a zlepšenie jeho vnútornej prepojenosti 7.2.3 IÚI – Zlepšenie zložiek ŽP a zvýšenie odolnosti územia UMR LC na zmenu klímy 7.2.4 IÚI – Zvýšenie kvality verejných služieb v UMR LC 7.3 Integrované projektové balíky 7.3.1 IPB – Zamestnanosť v cestovnom ruchu 7.3.2 IPB - Zamestnanosť v oblasti poľnohospodárstva so zameraním sa na lokálny a regionálny trh 7.3.3 IPB – Budovanie cyklodopravných trás 7.3.4 IPB – Sociálne služby pre seniorov 7.3.5 Perspektívne integrované územné investície a projektové balíky 7.4 Monitoring realizácie IÚS a vyhodnotenie dosahovania cieľov IÚS 7.5 Finančný rámec 8 Súlad IÚS UMR Lučenec s programovými dokumentmi na reg. a národnej úrovni Prílohy: ANALYTICKÁ ČASŤ, Akčný plán mesta a obcí UMR Lučenec
Uvažované variantné riešenia zohľadňujúce ciele a geografický rozmer strategického dokumentu:	Nie sú uvažované žiadne variantné riešenia a v rámci procesu posudzovania vplyvov dokumentu bude jeho obsah a v ňom navrhované riešenia porovnávané s nulovým variantom.

Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania:	04/21 - 06/21 – identifikácia potreby a impulzov vypracovania IÚS UMR Lučenec a rozhodnutie o začatí prípravných prác. 04/21 - 06/21 – prípravné práce, vypracovanie a schválenie Vstupnej správy pre spracovanie IÚS UMR Lučenec. 06/21 - 03/22 – inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania IÚS UMR Lučenec. 07/21 - 06/22 – stanovenie strategického smerovania, priorit a strategických cieľov IÚS UMR Lučenec. 07/21 - 06/22 – návrh vlastnej stratégie a strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov. 07/21 - 06/22 – nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania IÚS UMR Lučenec 6/22 - 11/22 – prerokovanie a schvaľovanie návrhu IÚS UMR Lučenec
---	---

Vzťah k iným strategickým dokumentom:	Dokument IÚS UMR Lučenec je v súlade s PHSR BBSK a v súlade s Víziou a stratégiou Slovenska do 2030, je zároveň v súlade cieľmi Politiky súdržnosti EÚ 2021 – 2027: 1. Inteligentnejšia a konkurencieschopnejšia Európa 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa 3. Prepojenejšia Európa 4. Sociálnejšia Európa 5. Európa bližšie k občanom
Orgán kompetentný na jeho prijatie:	Kooperačná rada UMR Lučenec Obecné a mestské zastupiteľstvá samospráv tvoriacich územie UMR Lučenec
Druh schvaľovacieho dokumentu:	Uznesenie Kooperačnej rady UMR Lučenec Uznesenie obecného zastupiteľstva obce tvoriacej územie UMR Lučenec Uznesenie mestského zastupiteľstva mesta tvoriaceho územie UMR Lučenec

III. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

Požiadavky na vstupy:	Východiskami a vstupmi, okrem platnej legislatívy v regionálnom rozvoji, pre definovanie Integrovannej územnej stratégie UMR Lučenec 2022 – 2027 (2030) boli platné dokumenty jadrového mesta Lučenec a platné dokumenty na miestnej, okresnej, regionálnej a národnej úrovni: • Program rozvoja mesta Lučenec 2016 – 2020 (2022) , monitorovacie správy jeho plnenia • Programy rozvoja obcí platné do a v roku 2022 • MÚSES mesta Lučenec a okolitých obcí • Územné plány/záväzné časti mesta Lučenec a obcí • Nízko uhlíková stratégia mesta Lučenec, • SMART stratégia mesta Lučenec • Koncepcia rozvoja turistickej destinácie NOVOHRAD • Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2022 - 2027 • Vízia a stratégia Slovenska, 2030 IÚS a jej strategická časť teda vychádza najmä: • zo zameraní predchádzajúcich PHSR mesta Lučenec a 15tich obcí k 31.12.2020 na základe dostupných monitorovacích správ plnenia rozvojového dokumentu samotného mesta Lučenec, diskusie so zástupcami mesta a obcí - starostami územia UMR, na základe porovnania cieľov a opatrení vyplývajúcich z PHSR; • z predpokladu, že rozvojový dokument integrujúci problémy, záujmy a potenciál územia nemá byť všeobijajúcim dokumentom, ale má sa zamerať na riešenie prioritných výziev (problémov/príležitostí) pre rozvoj mesta Lučenec a mestského funkčného územia mesta Lučenec (UMR Lučenec) v strednodobom až dlhodobom horizonte (2030); • zo zásady, že integrovaná stratégia/spoločný PHSR nerieši záležitosti spojené s bežnými činnosťami samospráv mesta a obcí, spojené s pravidelnou starostlivosťou, údržbou, opravami, bežnými službami, resp. denným manažmentom (teda s procesmi, ktoré sú definované, štandardizované a majú byť kontrolované a vylepšované); • zo spracovanej analýzy územia UMR Lučenec (analytických dát a trendov, Vstupnej správy IÚS BBSK k 31.12.2020, Vstupnej správy IÚS/PHSR UMR Lučenec k 31.12.2020, zásobníka projektov k 31.05.2022); • z návrhov stratégie IÚS/PHSR BBSK pre SPR okresov Lučenec, Poltár a Veľký Krtíš (relevantné pre okres Lučenec); • zo záverov dotazníkového prieskumu stavu rozvoja mesta Lučenec a 15 obcí; • z diskusií, vyjadrení zástupcov mesta Lučenec a 15 obcí;
-----------------------	---

	• z odborného názoru zostavovateľov integrovanej stratégie pre UMR Lučenec.
--	---

Údaje o výstupoch:	Výstupom procesu plánovania bude strategický dokument – Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja Lučenec, schválená zastupiteľstvami samospráv tvoriacich UMR Lučenec a Koooperačnou radou UMR Lučenec. Neočakáva sa, že IÚS UMR Lučenec bude mať priame výstupy, ktoré by mohli byť predmetom posúdenia vplyvov na životné prostredie. Súčasťou strategickej časti IÚS UMR Lučenec je vízia, hlavný cieľ a priority, ako výsledok procesu identifikovania problémov v území UMR Lučenec. Špecifické ciele sú definované nasledovne: - Zvýšiť zamestnanosť v území UMR Lučenec využitím jeho ekonomického potenciálu - Zlepšiť dopravnú dostupnosť a dopravnú prepojenosť územia UMR Lučenec - Zlepšiť stav zložiek životného prostredia a zvýšiť odolnosť územia UMR Lučenec na dopady zmeny klímy - Zvýšiť kvalitu verejných služieb v území UMR Lučenec Vecné výstupy a vecné plnenie (očakávané výstupy aktivít, plnenie úloh jednotlivých subjektov zapojených do aktivít AP ako aj neočakávané zmeny, ktoré majú vplyv na plnenie AP, dosahovanie plánovaných výstupov) budú predmetom monitoringu realizácie IÚS a vyhodnotenia dosahovania cieľov IÚS.
--------------------	---

Údaje o priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie:	Vzhľadom na povahu dokumentu IÚS UMR Lučenec a jeho príloh sa očakávajú pozitívne priame a nepriame vplyvy na životné prostredie. Rozsah dopadov je pritom závislý od riešenej oblasti, charakteru a spôsobu implementácie jednotlivých opatrení. Medzi strategické ciele prioritne alebo sekundárne zamerané na zlepšenie kvality životného prostredia patrí: Špecifický cieľ: Zlepšiť stav zložiek životného prostredia a zvýšiť odolnosť územia UMR Lučenec na dopady zmeny klímy Rozvojová oblasť: Zelený UMR Lučenec reaguje na zmenu klímy V súčasnosti platná legislatíva na úseku ochrany jednotlivých zložiek životného prostredia, ako aj povoľovací systém, zahŕňajúci tiež posudzovanie vplyvov jednotlivých investičných zámerov na životné prostredie, prispievajú k zabezpečeniu minimalizácie negatívnych vplyvov strategického dokumentu, ktoré musia vytvárať predpoklady pre zosúladenie navrhovaných činností s podmienkami krajiny. Navrhnuté aktivity do územia budú včlenené tak, aby došlo k uspokojeniu záujmov a potrieb spoločnosti na jednej strane a súčasne nebola narušená ekologická stabilita krajiny. V prípade realizácie investičných zámerov vyplývajúcich z implementácie IÚS UMR Lučenec bude riziko negatívneho zásahu do životného prostredia eliminované dôsledným posudzovaním zámerov stavieb a činností na životné prostredie podľa Zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a následnou realizáciou navrhnutých opatrení.
--	--

Vplyv na zdravotný stav obyvateľstva:	Strategický dokument IÚS UMR Lučenec nemá priamy vplyv na zdravie obyvateľstva. Vytvára však predpoklady na zvýšenie kvality život obyvateľov v rámci územia UMR Lučenec. Očakávajú sa všeobecne prospešné dopady na zdravie a kvalitu života. Medzi strategické ciele prioritne alebo sekundárne zamerané na zlepšenie kvalityobyvateľstva patria: Špecifický cieľ: - Zvýšiť kvalitu verejných služieb v území UMR Lučenec - Zlepšiť dopravnú dostupnosť a dopravnú prepojenosť územia UMR Lučenec - Zlepšiť stav zložiek životného prostredia a zvýšiť odolnosť územia UMR Lučenec na dopady zmeny klímy
Vplyvy na chránené územia [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti a pod.] vrátane návrhu opatrení na ich zmiernenie:	Zámerom strategického dokumentu IÚS UMR Lučenec je chrániť prírodné dedičstvo a zamedziť jeho degradácii. Stratégia predpokladá ustanovenie postupov, ktoré umožnia využívanie prírodných daností krajiny avšak za predpokladu rešpektovania ich ochrany a kultivácie. Na území UMR Lučenec sa nachádzajú alebo doneho zasahujú nasledovné chránené územia ustanovené podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov alebo sú súčasťou sústavy chránených území NATURA 2000: - UEV Dálovský močiar (k.u. Trenč, Veľká nad Ipľom) - CHVU Poíplie (k.u. Mikušovce, Panické Dravce, Rapovce, Trenč, Veľká nad Ipľom) - UEV Horný tok Ipľa (k.u. Boľkovce, Panické Dravce, Rapovce, Trenč, Veľká nad Ipľom) - CHA Volavčia kolónia (k.u. Mikušovce) - PR Ružinské jelšiny (k.u. Divín, Lovinobaňa) - PP Krivánsky potok (k.u. Mýtna) - PR Príbrežie Ružinej (k.u. Divín) - PR Dálovský močiar (k.u. Trenč, Veľká nad Ipľom) - PP Mara (k.u. Divín) - Ginko dvojlaločné v Lučenci (k.u. Lučenec) - Platany v Lučenci pri Szilassyho kaštieli (k.u. Lučenec) Nepredpokladá sa, že IÚS UMR Lučenec a v ňom navrhované aktivity budú mať negatívny vplyv na chránené územia a územia NATURA 2000.

Možné riziká súvisiace s uplatňovaním strategického materiálu:	Kľúčové riziká súvisiace s tvorbou a implementáciou IÚS UMR Lučenec sa dotýkajú: 1. Tvorby nového dokumentu a príprava integrovaných investičných balíčkov vrátane jednotlivých projektov. Sem patria: - nezáujem expertov a relevantných aktérov na príprave dokumentu; - nízka účasť verejnosti; - právne a legislatívne prekážky – zmena legislatívy, náročný proces schvaľovania súvisiacich dokumentov; - časový nesúlady a harmonogram realizácie, nedostatočný čas na procesy prípravy dokumentu, schvaľovanie a participáciu verejnosti; - nedostatočná podpora odborných kapacít; - dosiahnutie dohody o prioritách IÚS UMR Lučenec 2. Implementácie IÚS UMR Lučenec. Sem patria: - samosprávne orgány zodpovedné za regionálny rozvoj nepoužívajú rozvojový dokument pri rozhodovaní (v príprave rozhodnutí a v rozhodovaní) – IÚS sa stáva „šuflikový“ dokument a využíva sa len ako dôkaz pri získavaní externých zdrojov; - v celej verejnej správe nie je implementované strategické riadenie a plánovanie, čo má za následok „živelný prístup“ k implementácii rozvoja; - rizikom sú nízke kompetencie v činnostiach regionálneho rozvoja, regionálnej politiky u volených predstaviteľov, ale aj u výkonných pracovníkov (chýbajú im, sú úplne nedostatočné vedomosti, poznanie, skúsenosti, zručnosti v oblasti plánovania a realizácie plánov), chýba systematické vzdelávanie v tejto oblasti; - nezáujem žiadateľov a partnerov o financovanie z EÚ; - nedostatočná komplementarita vo využívaní rôznych finančných nástrojov a možnosti viaczdrojového financovania; - plnenie IÚS UMR sa nevyhodnocuje a často aj proces hodnotenia chýba v popise implementačného mechanizmu; - vyhodnotenie plnenia rozvojových cieľov sa zamieňa za monitoring. 3. Ďalších rizík: - nedostatočná podpora zo strany štátu. Riziká súvisiace s negatívnym vplyvom na životné prostredie sa neočakávajú.
Vplyv na životné prostredie presahujúce štátne hranice:	Nepredpokladajú sa žiadne významné vplyvy IÚS UMR Lučenec na životné prostredie presahujúce štátne hranice Slovenskej republiky.

IV. Dotknuté subjekty

Vymedzenie dotknutej verejnosti vrátane jej združení	štátna správa; VÚC Banskobystrický samosprávny kraj; miestne samosprávy obcí mestskej funkčnej oblasti; podnikatelia v mestskej funkčnej oblasti, akademické a vzdelávacie inštitúcie v mestskej funkčnej oblasti; poskytovatelia verejných služieb v mestskej funkčnej oblasti; mimovládne organizácie v mestskej funkčnej oblasti; občania a miestne komunity v mestskej funkčnej oblasti
Zoznam dotknutých subjektov	- Banskobystrický samosprávny kraj - obce a mestá na území UMR Lučenec - Okresný úrad Lučenec
Dotknuté susedné štáty	žiadne

V. Doplňujúce údaje

Mapová a iná grafická dokumentácia (napr. výkres širších vzťahov v mierke primeranej charakteru a pôsobnosti strategického dokumentu):	Oznámenie neobsahuje žiadne mapové a ani grafické dokumentácie.
Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu:	Integrovaná územná stratégia UMR Lučenec je vypracovaná so zohľadnením: • Metodiky tvorby a implementácie PHRSR, 2020 verzia 2.0. z 01.08.2022, ktorá má odporúčací charakter; • Jednotného metodického rámca pre prípravu integrovaných územných stratégií a investícií v SR v programovom období 2021 – (Príloha 4 metodiky na tvorbu PHRSR). Materiály použité pri vypracovaní strategického dokumentu • Program rozvoja mesta Lučenec 2016 – 2020 (2022) , monitorovacie správy jeho plnenia • Programy rozvoja obcí platné do a v roku 2022 • MÚSES mesta Lučenec a okolitých obcí • Územné plány/záväzné časti mesta Lučenec a obcí • Nízko uhlíková stratégia mesta Lučenec, • SMART stratégia mesta Lučenec • Koncepcia rozvoja turistickej destinácie NOVOHRAD • Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja 2022 - 2027 • Vízia a stratégia Slovenska, 2030

I. Miesto a dátum vypracovania oznámenia

V Lučenci dňa 8.9.2022

II. Potvrdenie správnosti údajov

Meno spracovateľa oznámenia:	Mgr. Matej Slaniniak Oddelenie stratégie a prípravy projektov MsÚ Lučenec
Potvrdenie správnosti údajov oznámenia podpisom oprávneného zástupcu obstarávateľa, pečiatka:	 PhDr. Alexandra Pivková , primátorka mesta Lučenec